

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 143 392/98-011052
Signatura: bn3cs102

Inspektorát č 14
Okresní pracoviště: Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Základní škola Doubrava 546
735 33 Doubrava

IZO: 102 156 531

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Šárka Molíková

Zřizovatel: Obec Doubrava

Příslušný školský úřad: ŠÚ Karviná

Termín inspekce: 15. 10., 20. 10. 1998

Inspektoři: Mgr. Josef Plecháč, Mgr. Václav Leikep

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, zřizovací listina, rozvrhy hodin, řád školy, tematické plány, třídní knihy, přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny, hospitační záznamy, žákovské knížky, dokumentace výchovného poradenství, výroční zpráva školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Školní budova je z roku 1910. Její generální oprava byla provedena v roce 1994. V budově se nachází 9 kmenových tříd. Vedle kmenových tříd je zde cvičná školní kuchyně, školní dílny a menší laboratoř k výuce chemie a fyziky s rozvodem vody chybí však rozvod elektřiny a plynu. Při škole je menší tělocvična, skleník na zahradě školy a velký oplocený školní areál. V něm je umístěn školní pozemek. Vlastní hřiště škola nemá, jeho vybudování je součástí koncepčních záměrů ředitelky.

V budově jsou dva kabinetů: přírodovědných a humanitních pomůcek. Nárůstem tříd 2. stupně se jeví akutní potřeba odborných kabinetů pro fyziku, chemii, přírodopis. Jejich nynější vybavení neodpovídá moderním potřebám výuky. Pro tyto kabinetů nejsou v budově ani vhodné prostory. V současnosti jsou odborné kabinetů postupně vybavovány.

Pro chemii bylo zakoupeno chemické sklo a chemikálie, do přírodopisu mikroskopy, pro zeměpis nástěnné mapy, pro fyziku demonstrační přístroje. Do všech předmětů dle finančních možností se pořizují videokazety, kompaktní disky. Ve škole úspěšně pracuje pěvecký sbor, pro něj byly zakoupeny varhany.

Pro vedení školy slouží jedna velká místnost. S přihlédnutím k velikosti školy je to vyhovující. Vybavenost odpovídá běžným potřebám administrativy.

Pro vyučující v podstatě slouží jedna místnost - sborovna. Ta je vybavena pěkným renovovaným nábytkem

Plánovaná kapacita školy dle zařazení školy do sítě škol je 225 žáků. V letošním školním roce v 9 třídách je 194 žáků a jedno oddělení družiny mládeže s 25 žáky. Družina se nachází v budově vzdálené asi 400 m od hlavní budovy.

Žákovský nábytek na 2. stupni je nový, na 1. stupni je starší, poškození odpovídá délce užívání. Jeho renovace je plánovaná na rok 1999.

Škola vlastní 2 televizory, 2 videorekordéry, 2 zpětné projektory, jeden počítač umístěný v ředitelně slouží k vedení plánování a administrativy.

Učitelská knihovna obsahuje 419 svazků, žákovská 410 knih. Jejich využití je hlavně při výuce.

Všechny užívané učební texty a učebnice mají schvalovací doložky MŠMT ČR.

Materiálně technické podmínky vzhledem k prostorovým možnostem a vybavení k podmínkám moderní výuky je možno hodnotit jako spíše průměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Rozvrhy hodin, délka přestávek respektují psychohygienické potřeby žáků. Ustavení řádu školy a pravidla vnitřního režimu pamatují na ochranu zdraví a bezpečnost. Záznamy o poučení žáků jsou vedeny v třídních knihách. Poučení je prováděno opětovně před každou mimoškolní akcí, vycházkou, školním výletem. Řády odborných učeben jsou zpracovány.

Všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně proškolení k bezpečnosti a ochraně zdraví. Je kontrolováno používání osobních ochranných prostředků.

Dozory nad žáky jsou zajištěny, rovněž je zajištěn dozor při přechodu žáků do školní družiny.

Budova byla omítnuta, vymalovaná, výzdoba interiéru je prováděna především pracemi žáků.

Ve škole nejsou centrální šatny. Žáci se přezouvají u vchodu. Obuv ukládají do uzamykatelných skříněk. Kabáty si věší na věšáky u tříd. Ředitelství školy dbá, aby žákovský nábytek velikostně odpovídal antropometrickým požadavkům.

Sociální zařízení bylo obnoveno, co do počtu ne zcela vyhovuje kapacitě. Na další budování sociálních zařízení je nárokována finanční částka. Mělo by to být provedeno v roce 1999.

Celková čistota budovy je vyhovující. Byla provedena rekonstrukce osvětlení tříd.

Vedení školy zajišťuje pro žáky v rámci pitného režimu vaření čaje za nízký poplatek. Žákům je doporučováno nosit si tekutiny v plastových obalech z domova.

Základní psychohygienické podmínky školy jsou dodržovány, odpovídají platným předpisům a lze je hodnotit jako průměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Bylo hospitováno v 9 vyučovacích hodinách.

Vynikajících	1 hodina	11,1%
Nadprůměrných	3 hodiny	33,3%
Spíše nadprůměrných	1 hodina	11,1%
Průměrných	3 hodiny	33,3%
Spíše průměrných	1 hodina	11,1%

Žádná z hospitovaných hodin nebyla hodnocena jako podprůměrná nebo naprosto nevyhovující.

Český jazyk

Bylo hospitováno ve dvou hodinách na 1. stupni. Jedna vyučující splňovala odborné předpoklady pro výuku na 1. stupni, druhá vyučující splňovala odborné a pedagogické předpoklady pro výuku na 2. stupni.

Hodiny byly připravené, zvláště v první třídě po metodické stránce velmi pěkné. Byla dobrá kázeň žáků a pozornost. Před psaním v jedné třídě bylo provedeno uvolnění rukou a prstů, ve druhé třídě toto procvičení bylo provedeno po skončeném psaní delšího textu. Rozdílná byla i formulace otázek a tím také odpovědi žáků. Individuální přístup se uplatňoval v obou hodinách.

Matematika

Hospitováno bylo ve třech hodinách. Z toho ve dvou hodinách na 1. stupni, v jedné na 2. stupni. Všechny hodiny byly připravené. Na 1. stupni měli vyučující připravené tabule, často se střídaly formy práce, jako motivačního prvku se vhodně využívala pochvala. V obou hodinách se projevila individuální práce s méně chápajícími žáky. V jedné hodině nebylo používáno správné matematické terminologie (vyučující zde nesplňuje odborné a pedagogické předpoklady).

Na 2. stupni je matematika ve všech třídách vyučovaná odborně jednou učitelkou. V hospitované hodině byl dostatek samostatné práce žáků, správně bylo vyžadováno čtení desetinných čísel. Vhodně byl použit zpětný projektor. Členění hodiny bylo klasické, aktivita žáků průměrná.

Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že ve všech třídách je dostatek známek.

Fyzika

Ve škole vyučuje fyziku učitelka, která nemá odbornou a pedagogickou způsobilost. Hospitováno bylo v jedné hodině. Členění hodiny bylo klasické. Při zkoušení žáků u tabule třída byla zaměstnaná samostatnou prací. Ta byla vyhodnocena. Uplatnila se práce s učebnicí. Žáci popisují pokus provedený v minulé hodině.

Současné vybavení pomůckami neumožňuje rozvíjet progresivní metody a formy práce při výuce tohoto předmětu.

Přírodopis

Hodina nebyla metodicky zcela dobře vedená, vnímavost žáků k učivu byla malá, jejich zapojení do vyučovacího procesu bylo minimální. Převažoval výklad vyučujícího. Chyběly pestré metody práce a diskuse nad výsledky žáků. Nebylo rozvíjeno logické myšlení žáků.

Zeměpis

Vyučovací hodina byla dobře promyšlená, správně vedena. Při vyvozování nového učiva bylo využíváno stávajících znalostí žáků. Vztahy učitel - žák při vyučování pozitivně podporují motivaci žáků. Zřejmá byla klasifikace žáků. Optimálně byly využity pomůcky. Vyučovací metody jsou adekvátní předmětu i tématu. Vytčené cíle byly náročné, ale pro žáky splnitelné. V závěru vyučovací hodiny chyběla pouze diskuse nad výsledky žáků.

Prvouka

Vyučovací hodina byla promyšlená, metodicky dobře vedená, bylo možno pozorovat pestrou nabídku forem práce a jejich spontánní akceptování. Žáci získávali znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu, metodami adekvátními danému předmětu a přiměřenými věku žáků. Výuka probíhala ve třídě s vhodnými prostorovými podmínkami.

Z hlediska kvality vyučování lze školu hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Funguje prevence problémových jevů, jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Chování a jednání žáků je ve většině případů citlivé a kultivované, žáci se k sobě i k dospělým chovají ohleduplně a zdvořile. Jen ve zcela výjimečných případech se projevují sklony k záškoláctví a neplnění školních povinností. V minulém školním roce nebylo zjištěno používání drog, nevyskytlo se ani šikanování. Přestupky žáků jsou neprodleně pojednány vedením školy a výchovnou poradkyní s rodiči těchto žáků. Počet neomluvených hodin na konci školního roku 1997/98 byl 357. Bylo uděleno 26 napomenutí třídního učitele, 18 důtek třídního učitele, 5 důtek ředitele školy, 7 druhých stupňů z chování a 1 třetí stupeň z chování.

Působení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků je nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovné poradkyně zastává od roku 1997 učitelka, která má 9 let pedagogické praxe a odbornou způsobilost pro výuku matematiky a přírodopisu. Kvalifikační studium pro výchovné poradenství dosud neabsolvovala, ve zvyšování kvalifikace však pokračuje formou sebevzdělávání.

Inspekci byl předložen plán práce výchovného poradce na školní rok 1997/98. Jeho analýzou bylo zjištěno, že výchovná poradkyně se ve své práci zaměřuje zejména na profesní orientaci žáků školy, na poskytování informací a poradenství jak pro žáky, tak pro rodiče, při řešení výchovných problémů spolupracuje hlavně s třídními učiteli, případně s pracovníky Pedagogicko-psychologické Orlová. V plánu schází pouze práce s problémovými žáky.

Protidrogové výchově a prevenci je věnována přiměřená pozornost, dosud nebylo mezi žáky školy zjištěno používání drog či jiných návykových látek, pokyn MŠMT ČR č. j. 16 222/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek je respektován.

Škola eviduje 17 zdravotně postižených žáků, kterým je ze strany vyučujících věnována individuální péče, jejich studijní problémy jsou průběžně řešeny ve spolupráci

s pracovníky PPP. Dokumentace těchto žáků je vedena. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 18996/97-22 k integraci zdravotně postižených žáků je dodržován.

Případy žáků s problémovým chováním a neomluvenou absencí se vyskytují dle vyjádření výchovné poradkyně spíše zřídka, což souvisí s polohou a velikostí školy.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola vytváří podmínky pro upevňování sounáležitosti a hrdosti na svou školu k její podpoře organizuje akce (Den dětí, dětské radovánky, předvánoční besídka pro děti, spolupracuje s mateřskou školkou). Škola podporuje rozvíjení estetických potřeb žáků tvořivými aktivitami a estetickou úpravou prostorů školy výhradně pracemi žáků, které vznikají v hodinách výtvarné výchovy. Žáci se svými pracemi účastní různých výstav. Dlouholetou tradici má pěvecký soubor.

Veliké pozornosti se těší sportovní akce. Žáci soutěží ve vybíjené, zúčastňují se lehkooatletických závodů. Žáci se zúčastňují i výtvarných soutěží, na škole vychází nepravidelně i školní časopis.

V rámci volitelných předmětů si mohou žáci vybrat vedení domácnosti a přípravu pokrmů, sportovní výchovu, seminář a praktika z přírodovědných předmětů. Z nepovinných předmětů jsou to sborový zpěv a přípravný zpěv. Zájmové kroužky nejsou ve škole vedeny.

Další aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina IZO: 119 700 514

Školní družina vyvíjí činnost v budově vzdálené asi 400m od hlavní budovy. Nachází se zde též mateřská školka a jídelna pro žáky. Ta není součástí školy.

Plánovaná kapacita je 25 žáků a je plně využita. Žáci jsou do družiny převáděni pod dozorem pedagogů po skončeném vyučování. V tomto oddělení jsou žáci od prvních po čtvrtou třídu. Vychovatelka splňuje odborné a pedagogické předpoklady.

Provoz družiny je zajištěn od 11:40 hodin do 15 hodin. Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve výši 20 Kč od žáka je odeslán zřizovateli. Ten vrací celou částku na nákupy k vybavení školní družiny. Po dohodě zřizovatele a Školského úřadu v Karviné není odevzdávána žádná finanční částka na mzdy. Není zde dodržen výklad k § 19b odst. 1 zákona 190/1993 zveřejněný ve Věstníku MŠMT ČR č. 2 z roku 1994 pod č. j. 10898/94-24.

Prostorové podmínky jsou velmi dobré (dvě místnosti dostatečné velikosti). Vybavení je vyhovující. V obou místnostech na celé podlaze je položen koberec.

Vychovatelka úzce spolupracuje s vedením školy.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnou legislativou a má odpovídající úroveň.

Práce je organizovaná dle celoročního plánu práce. V něm je specifikováno osm hlavních úkolů. Jsou zde zakotveny úkoly vycházející z hodnocení loňského školního roku

a další specifické úkoly. Zájmová činnost je plánovaná v týdenních plánech do jednotlivých dní.

Výchovnou činnost školní družiny lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Základní škola s plným počtem tříd vznikla ve školním roce 1997/98 postupným nárůstem tříd na 2. stupni. Budova prostorově vyhovuje pro devět tříd, není zde však dostatečné zázemí pro vznik odborných učeben a kabinetů. Vybavení těchto kabinetů není vyhovující, i když jejich výbava je prioritou ředitelky školy. Taktéž odbornost výuky je nízká. Na 1. stupni je odborně odučeno 44,5 % hodin, na 2. stupni 44 % hodin. Plně odborně je odučen český jazyk, matematika, občanská, hudební výchova a tři předměty ze skupiny volitelných. 0 % odborně je odučen: německý jazyk, dějepis, zeměpis, fyzika, chemie, tělesná, výtvarná a rodinná výchova.

Škola ve sledovaných ukazatelích je hodnocena jako průměrná.

- projednat se Školským úřadem v Karviné odbornost výuky při dislokačním řízení,
- projednat se Školským úřadem v Karviné přesun odborných kabinetů, pokud by byla některá škola vyřazena ze sítě,
- se zřizovatelem projednat prostorové podmínky vzhledem k nárůstu počtu tříd,
- se zřizovatelem dořešit výběr peněz na úhradu neinvestičních nákladů u žáků ze školní družiny,
- umožnit výchovnému poradci studium výchovného poradenství,
- řešit vybudování sportoviště v oploceném areálu školy.

V Karviné dne 23. října 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu .Josef Plecháč, v.r.

členové týmu .Václav Leikep, v.r.....

.....

Přílohy: Bez příloh

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne98-10-27.....

razítko

Podpis ředitele(ky) školyŠárka Molíková, v.r..

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Doubrava	98-11-02	143 416/98-00458
Školský úřad: ŠÚ Karviná	98-11-02	143 416/98-00458
Rada školy: Není ustavena	---	---